

Jaką prasę czytać?

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- uświadomienie zagrożeń płynących ze współczesnej prasy występującej przeciw chrześcijańskim wartościom;
- nabywanie umiejętności właściwego wyboru czasopism – takich, które prezentują prawdziwy obraz świata i właściwe relacje między ludźmi.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- po analizie wybranych czasopism prawidłowo odróżnia te, które wspierają chrześcijański ideał miłości i rodziny od pism, które go zafałszowują;
- na podstawie tekstów z podręcznika wyjaśnia moralne konsekwencje czytania niewłaściwych czasopism;
- po lekcji podaje argumenty przeciwko czytaniu pism pornograficznych i innych wyśmiewających wartość czystości;
- odnosząc się do historii Teda Bundy i jej podobnych, ukazuje wspomagającą rolę wiary i praktyk religijnych we właściwym wyborze lektur.

Pojęcia, postaci:

prasa młodzieżowa i kobieca, pornografia.

Wartości:

obrona przed przemocą pornografii.

1

propozycja realizacji

1. Nauczyciel odwołuje się do wiadomości z poprzedniej lekcji. Uczniowie prezentują przyniesioną prasę (ewentualnie nauczyciel rozdaje uczniom kilka różnego rodzaju poczytnych gazet i czasopism).
2. Rozmowa kierowana na podstawie obejrzanых czasopism: Czego uczą czasopisma i co lansują? Jakie normy i zachowania są w nich szczególności eksponowane? Nauczyciel zwraca uwagę na rozbieżność rzeczywistości od świata kreowanego przez prasę. Przypomina uczniom wiadomości z poprzedniej lekcji na temat manipulacji w mediach. W pismach często sugeruje się, że życie rodzinne nie ma większej wartości, że liczę się tylko ja i moje zachcianki, że seks to silny popęd, który należy zaspokoić... Przyjmowanie i czytanie

takich informacji, bez głębszej analizy, prowadzi często do wielu nieszczęść, rozwodów, popadania w uzależnienia, pornografię...

3. W miarę możliwości i czasu potrzebnego na zakończenie tematu można zaprezentować uczniom całość lub fragment wywiadu z Tedem Bundym (Ted Bundy, *Ofiara pornografii*, cz. 2 – *You Tube*). Trwa około 13 minut.

inna propozycja pracy na lekcji

Analizę prasy można rozpocząć od prezentacji kilku znanych tytułów. Uczniowie wypisują tytuły czasopism, które czytają, które uważają za nudne (dlaczego?) i które znają. Drugim punktem jest wydobycie tych wartości, jakie uczniowie chcieliby znaleźć w gazetach. Można to zrobić metodą „licytacji”³². Następnie można porównać wybrane przez uczniów wartości z treścią czasopism, które czytają, oraz zastanowić się, dlaczego jest to akurat ta prasa.

Powyższa metoda nie musi nawet dotyczyć problemu pornografii. Ponieważ jednak w podręczniku ta kwestia omówiona jest dość dokładnie, dlatego warto skorzystać z uzupełnienia, które może być przydatne w dyskusji, jaką zapewne uczniowie podejmą.

uzupełnienie

Znane jest powiedzenie: „Jeśli nie wiadomo o co chodzi, chodzi o pieniądze”. Niewątpliwie jest w tym powiedzeniu część prawdy. Działacze ruchów antypornograficznych trafiają na bardzo silny opór wydawców i dystrybutorów prasy pornograficznej. Trudno im się dziwić. My również bronilibyśmy swoich miejsc pracy w sytuacji, gdyby ktoś ustawowo chciał zdelegalizować nasze źródła dochodu. Również szukalibyśmy argumentów przemawiających za tym, co robimy. Pamiętajmy, że wchodzi tu w rachubę olbrzymie pieniądze wydawców i dystrybutorów prasy. Tych ludzi stać na zaangażowanie swoich działów promocji i marketingu, które za pomocą środków masowego przekazu potrafią profesjonalnie promować preferowane przez siebie poglądy na temat pornografii, swobody obyczajowej, rodziny, wychowania itd. Mają za zadanie ukazanie tego, co robią, jako potrzebnej, a nawet pozytywnej działalności.

Spróbujmy więc przyrzeć się ich argumentom, odzierając je z opakowania marketingowego. Jednym z najczęściej powtarzanych sloganów ludzi opowiadających się za pornografią jest wolność słowa. Tymczasem najstarsza

³² Opis metody w: Z. P. MACIEJEWSKI, *Licytacja*, „Katecheta” 2000, nr 2, s. 30–31.

liberalna konstytucja – *Konstytucja USA* w swojej 1. poprawce dotyczącej wolności słowa wyłącza z ochrony pornografię (co wielokrotnie i jednoznacznie potwierdził Sąd Najwyższy). We wszystkich krajach demokratycznych nie istnieje pojęcie nieograniczonej wolności słowa. Nie wolno na przykład szerzyć nienawiści do ras, narodów itd. Uważam, że tego typu ograniczeniom powinna również podlegać pornografia. Często słyszymy, że nie wolno nam narzucać, co ludzie mają czytać, a czego nie mogą. To prawda, ale nam również nie wolno narzucać, co my mamy czytać czy oglądać.

Jeżeli pisma pornograficzne będą nadal w masowej dystrybucji, będzie naruszane prawo do życia w środowisku bez pornografii, do wychowywania i edukacji dzieci w sposób zgodny ze światopoglądem rodziców. Dopóki pisma pornograficzne będą dostępne w kioskach, sklepach, spożywczych, księgarniach, na stacjach benzynowych, nie uchronimy siebie i naszych dzieci przed kontaktem z nimi. Wiemy również doskonale, że mimo różnych deklaracji sprzedawców, dzieci w wieku szkolnym nie mają żadnych kłopotów z kupieniem w kiosku pism pornograficznych. Wielokrotnie w programach telewizyjnych pokazywano dzieci 9–10 letnie, które dziennikarze wysyłali po pisma pornograficzne opatrzone napisem „Tylko dla dorosłych”. Jak łatwo zgadnąć, najczęściej próby kończyły się powodzeniem. W pogoni za zyskiem często nie liczą się względy etyczne, dobro dzieci. Tylko prawo może ograniczyć skalę tego zjawiska.

Często spotykam się również z argumentem, że pornografia jest rodzajem afrodyzjaka, który wzbogaca i urozmaica nasze życie seksualne. Niejednokrotnie kobiety twierdziły, że jak sobie chłop poogląda „świerszczyki”, będzie miała spokój w domu. Znam osoby, które kierując się taką logiką, próbowały zastosować to w swoim życiu. Kobiety, które wcześniej nie widziały w tym nic złego, były po pewnym czasie zaszokowane ciągłym pobudzeniem i agresywnym sposobem traktowania ich przez mężów nie tylko w sprawach seksu. Mitem jest, że „ogładczy” pornografii w ten sposób zaspokoili swoje potrzeby seksualne. Wręcz przeciwnie, osoba taka zostanie tylko pobudzona seksualnie i wtedy może szukać sposobu rozładowania swego napięcia na przykład poprzez domaganie się wypełniania „obowiązków małżeńskich”, nie licząc się ze swoim współmałżonkiem. Może to prowadzić również do onanizowania się, kontaktu z „przygodnymi” partnerkami, odwiedzania sieci agencji towarzyskich, a w skrajnych przypadkach może doprowadzić do gwałtów. Nie oszukujmy się, że nas to nie dotyczy. Mogą to być wasi mężowie, synowie, a ofiarami są nasze córki i żony.

Jeden z najbardziej znanych seryjnych zabójców i gwałtocieli Ted Bundy, przed wykonaniem wyroku kary śmierci, udzielił obszernego wywiadu, w którym powiedział: „Nie potępiajcie takich ludzi jak ja, przechodząc jednocześnie obojętnie obok kiosków z pornografią”. Opowiadał wstrząsającą historię swego życia, o tym, jak uzależnił się od pornografii, szukał wciąż mocniejszych wrażeń, aż doszedł do gwałtów i morderstw. A przecież w swoim środowisku był szanowanym, normalnym człowiekiem. Osoby korzystające z pornografii są grupą „podwyższonego ryzyka” i mogą stanowić realne zagrożenie.

Ostatnim argumentem wydawców i sprzedawców pism pornograficznych, do którego chciałbym się ustosunkować, jest brak ścisłej definicji pornografii. Na argument ten powoływała się także prokuratura, odmawiając ścigania wydawców i sprzedawców pism pornograficznych. Otóż trzeba wiedzieć, że sądy rozpatrują bardzo często sprawy, w których brak jest zupełnie definicji. Np. nie ma definicji, co to jest trwały rozpad związku małżeńskiego, a jednak sędziowie na podstawie zebranego materiału orzekają, czy dany związek małżeński jest w trakcie rozpadu, czy jest to rozpad trwały. Podobnie w sprawie pornografii. Jest to typowa „zasłona dymna” zwolenników legalizacji pornografii. Zwolennicy legalizacji pornografii twierdzą, że ściganie jej jest niemożliwe ze względu na brak definicji. Jednak w artykule zakazującym produkcji i sprzedaży pism pornograficznych z udziałem dzieci i zwierząt *Kodeks karny* wcale nie próbuje definiować słowa „pornografia”. W takim razie sposób, w jaki zamierza się ścigać pornografię z udziałem dzieci i zwierząt, pozostaje tajemnicą. Również warto wiedzieć, że obniżono do 15 lat wiek dzieci, które mogą być w Polsce legalnie wykorzystywane do produkcji materiałów pornograficznych. Według opinii jednego z niemieckich producentów pornografii, Polska jest teraz dla nich oazą, w której bezpiecznie mogą kręcić filmy z udziałem 15-letnich dzieci.

Wojciech Zawadzki, *Pornografia – czyli o co tu chodzi?*

Jednostka rozpoczyna się w podręczniku od listu – świadectwa nawrócenia maturzysty, który kiedyś czytał *Bravo*. Pytania w module *Zastanów się* mają ukazać absurdalność i manipulatorski mechanizm niektórych tytułów prasy młodzieżowej i kobiecej. Następnie wymienia się argumenty przeciw pornografii. Oczywiście, nie można na tym poprzestać. Poza zaprezentowanym programem ochrony przed pornografią, trzeba dać młodzieży wzorce pozytywne. Podręcznik celowo tego unika, gdyż wybór tych wzorców zależy od wielu czynników, m.in. od wrażliwości klasy, poziomu religijnego, zainteresowań, struktury społecznej, środowiska. Zakłada się, że nauczyciel zna środowisko i będzie mógł sam

sformułować program pozytywny. Jest on konieczny, gdyż inaczej jednostka nie przyniesie żadnych efektów wychowawczych.

Modlitwa: Modlitwa św. Jana Pawła II za rodziny:

Boże, od którego pochodzi wszelkie ojcostwo w niebie i na ziemi, Ojcze, który jesteś Miłością i życiem – spraw, aby każda ludzka rodzina na ziemi, przez Twego Syna, Jezusa Chrystusa narodzonego z Niewiasty, i przez Ducha Świętego stawała się prawdziwym przybytkiem życia i miłości dla coraz to nowych pokoleń.

Spraw, aby Twoja łaska kierowała myśli i uczynki małżonków ku dobru ich własnych rodzin i wszystkich ludzi na świecie.

Spraw, aby młode pokolenie znajdowało w rodzinach mocne oparcie dla swego człowieczeństwa i jego rozwoju w prawdzie i miłości.

Spraw, aby miłość umacniana łaską sakramentu małżeństwa okazywała się mocniejsza od wszelkiej słabości i kryzysów, przez jakie nieraz przechodzą nasze rodziny.

Spraw wreszcie – błagamy Cię o to za pośrednictwem Świętej Rodziny z Nazaretu – ażeby Kościół wśród wszystkich narodów ziemi mógł owocnie spełniać swe posłannictwo w rodzinach i przez rodziny.

Przez Chrystusa Pana naszego, który jest Drogą, Prawdą i Życiem na wieki wieków. Amen.

praca domowa

Odnaleźć w dowolnej prasie lub w internecie artykuł promujący rodzinę i przynieść go na najbliższą lekcję.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – literatura ambitna (wielka) i kicz literacki, wartość czytelnictwa;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – prasa rodzinna;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – mechanizmy obrony przed przemocą medialną;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – wychowanie do świadomego i odpowiedzialnego wyboru książek, filmów i prasy.

Powtórzenie wiadomości³³

1

propozycja realizacji

Zasadniczym przygotowaniem nauczyciela do lekcji powtórzeniowej jest przemyślenie koncepcji sprawdzianu i ułożenie do niego pytań. Lekcja powtórzeniowa ma bowiem nie tylko utrwalić wiadomości, ale przygotować uczniów do wykazania się zdobytą wiedzą. Należy zastosować odpowiednio uwagi do realizacji z poprzednich powtórzeń wiadomości.

Sprawdzian pisemny

1

propozycja realizacji

Można skorzystać ze schematu opisanego przy poprzednich sprawdzianach.

- 1 pytanie:** omówienie jednego z cytowanych fragmentów biblijnych;
- 2 pytanie:** krótkie omówienie jakiegoś wydarzenia historycznego lub poglądów, np. przyczyny reformacji, sytuacja we Francji przed rewolucją, spór o odpusty, poglądy Lutra;
- 3 pytanie:** historia i aktualność życia jakiegoś świętego, np. Jana Vianneya, Ignacego Loyoli, Karola Boromeusza, Brata Alberta;
- 4 pytanie:** omówienie któregoś z *Przykazań* (można dodać pytania pomocnicze).

Zasady punktowania mogą być następujące:

po 3 pkt – pytania 1–3,

4 pkt – pytanie 4.

Zasady oceniania:

celujący – 13 pkt,

bardzo dobry – 12–11 pkt,

dobry – 10–8 pkt,

dostateczny – 7–5 pkt,

dopuszczający – 4–3 pkt,

niedostateczny – 2–0 pkt.

³³ Jeśli nauczyciel realizuje układ rozkładu materiału w wersji 2, to w tym powtórzeniu i sprawdzianie wiadomości pomija się z działu *Drogowskazy do szczęścia* pytania kontrolne 15–25 i 74–76. Jeśli natomiast nauczyciel realizuje układ rozkładu materiału w wersji 3, to w powtórzeniu i sprawdzianie wiadomości pomija się z działu *Drogowskazy do szczęścia* pytania kontrolne 15–25 i 71–81. Z działu *Umocnienie z wysoka* dodaje się następujące pytania kontrolne: 10–28 i 31–45.